

2194-38

oranjewoud

Samenvatting Milieueffectrapport

Glastuinbouwlocatie Luttelgeest-Marknesse

projectnr. 195327

revisie 03

11 mei 2009

Samenvatting Milieueffectrapport

Glastuinbouwlocatie Luttelgeest-Marknesse

projectnr. 195327

revisie 03

11 mei 2009

Initiatiefnemer

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Noordoostpolder
Postbus 155
8300 AD Emmeloord

datum vrijgave

11 mei 2009

beschrijving revisie 02

definitief

goedkeuring

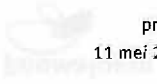
M. Schuit

vrijgave

E. Koomen

oranjewoud

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	3
2	Doel	4
3	Achtergrond	5
4	Wet- en regelgeving, beleid en besluitvorming	6
5	Huidige situatie en autonome ontwikkeling	8
6	Het MMA en terugvalopties	15
7	Effectbeschrijving en beoordeling	22
8	Overzicht effectbeoordeling en vergelijking alternatieven	26
9	Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma	28

xix

Inhoud

1

Inleiding

1

2

Inhoud

2

3

Achtergrond

3

4

Mix- en tegelbouw, plaats en bestemming

4

5

Historische situatie en ruimtelijke context

5

6

De site en omgeving

6

7

Effectbeoordeling en beoordeling

7

8

Beoordeling effectbeoordeling en ruimtelijke context

8

9

Samenvatting van de effectbeoordeling

9

1 Inleiding

Algemeen

In het verleden zijn door het rijk, de provincie Flevoland en de gemeente Noordoostpolder randvoorwaarden gecreëerd om in het gebied tussen Luttelgeest en Marknesse glastuinbouw mogelijk te maken. De keuze om glastuinbouw te concentreren in het gebied grenzend aan Luttelgeest is dan ook beleidsmatig vastgelegd in diverse documenten. Het vigerende bestemmingsplan Landelijk gebied 2004 maakt reeds glastuinbouw in het beoogde plangebied mogelijk. De voorschriften in het huidige bestemmingsplan sluiten echter niet goed aan op de huidige ontwikkeling van grootschalige glastuinbouwbedrijven.

De gemeente Noordoostpolder heeft daarom besloten een nieuw bestemmingsplan voor het beoogde gebied op te stellen. Dit bestemmingsplan dient beter aan te sluiten op de ontwikkelingen van grootschalige glastuinbouwbedrijven in het plangebied. Daarnaast wenst de gemeente aan het nieuwe bestemmingsplan een Exploitatieplan te koppelen zodat de kosten voor openbare en bovenplanse voorzieningen kunnen worden verhaald.

Figuur S.1: Overzichtkaart van de huidige situatie met daarin aangegeven de grenzen van het plangebied, wegen, waterstructuur, bestaande glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van Luttelgeest

Besluit-MER

Omdat de oppervlakte van het plangebied groter is dan 100 ha dient voor de besluitvorming over het bestemmingsplan een zogenaamd besluit-MER te worden opgesteld. In totaal betreft het nieuw te ontwikkelen glastuinbouwgebied circa 328 hectare (bruto oppervlakte inclusief infrastructuur en bestaande wegen). Uitgangspunt is dat hiervan circa 273 hectare uitgeefbaar is voor glas, waterbassins en bedrijfsgebouwen. De overige oppervlakte betreft met name groenzone met bedrijfswoningen, watergangen, wegen en overig groen. Het wettelijk kader wordt hiervoor gevormd door het Besluit milieueffectrapportage 1994, onderdeel C, activiteit 11.3.

De centrale doelstelling van milieueffectrapportage (m.e.r.) is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu. In een milieueffectrapport (MER) wordt ingegaan op de te verwachten milieueffecten bij een bepaalde activiteit, in dit geval de realisatie van de glastuinbouwlocatie.

Procedure

De m.e.r.-procedure is gestart met het uitbrengen van de startnotitie (november, 2008). Daarin heeft de initiatiefnemer¹ aangegeven wat hij van plan is te gaan doen. Nadat de startnotitie bekend is gemaakt, heeft iedereen in het kader van de inspraak de mogelijkheid gekregen om aan te geven welke onderwerpen naar zijn/haar mening in het milieueffectrapport aan de orde moeten komen. Binnen dit kader is een informatieavond georganiseerd om de startnotitie voor belangstellenden nader toe te lichten. De inspraakperiode heeft gedurende 6 weken plaatsgevonden. Tijdens deze periode heeft het bevoegd gezag² ook aan de Commissie voor de m.e.r. en de wettelijke adviseurs advies over de inhoud van het op te stellen MER gevraagd. De Commissie m.e.r. heeft bij het opstellen van haar advies voor de richtlijnen rekening gehouden met de naar aanleiding van de Startnotitie binnengekomen reacties. Het advies voor de richtlijnen van de Commissie m.e.r. is naar het bevoegd gezag gestuurd. Het bevoegd gezag heeft het advies voor de richtlijnen van de Commissie m.e.r. overgenomen en op 26 maart 2009 de richtlijnen vastgesteld waar de inhoud van het MER aan moet voldoen. Op basis van de richtlijnen is het MER opgesteld. B&W is door het bevoegd gezag gemandateerd om het MER te kunnen aanvaarden. B&W is hierdoor verantwoordelijk voor de toets van het MER aan de richtlijnen. Na aanvaarding wordt het MER samen met het voorontwerpbestemmingsplan in de inspraak gebracht door het ter visie te leggen en eventueel een inspraakavond te organiseren. Tevens vraagt het bevoegde gezag een toetsingsadvies aan de Commissie voor de m.e.r.

2

Doel

Doel van het voornemen

Doel van het voornemen is de ontwikkeling van grootschalige glastuinbouw tussen Luttelgeest en Marknesse. Hiertoe wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld zodat het bestemmingsplan beter aansluit bij de gewenste ontwikkeling van grootschalige glastuinbouwbedrijven.

¹ Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder zijn initiatiefnemer van het nieuwe bestemmingsplan voor grootschalige glastuinbouw.

² Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder.

Doel van het MER

De centrale doelstelling van het MER is om de mogelijke milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling in kaart te brengen, zodat milieubelangen bij de besluitvorming door het bevoegd gezag op volwaardige wijze meegewogen kunnen worden.

3 Achtergrond

Door middel van het opnemen van de functie, respectievelijk de bestemming, 'Glastuinbouw' in het provinciale omgevingsplan en het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2004 hebben de verschillende overheden jaren geleden stappen gezet naar de realisering van de uitbreiding van het glastuinbouwgebied Luttelgeest. In feite is binnen het plangebied zelfs al vanaf de inpoldering van de Noordoostpolder glastuinbouw toegestaan. Grootschalige glastuinbouw, zoals die nu ook gerealiseerd wordt in Greenport Luttelgeest (ten noorden en aansluitend op het plangebied), is dan ook planologisch mogelijk binnen de huidige beleidskaders.

Ten behoeve van een gedeelte van het hier bedoelde plangebied is al eerder een milieueffectrapport opgesteld en een voorontwerp bestemmingsplan voorbereid (2001-2004; Luttelgeest II). Dat bestemmingsplan en het MER zijn echter niet in procedure gebracht, omdat de gebiedsontwikkeling in 2004 is beëindigd met name vanwege te hoog oplopende financiële risico's. De doelen van de plannen, die aan dit MER ten grondslag liggen, komen deels overeen met die van de eerdere plannen omtrent Luttelgeest II (inclusief het MER en de aanvulling daarop). Er zijn echter zeer belangrijke verschillen tussen de oude plannen (Luttelgeest II) en datgene wat nu wordt beoogd, te weten:

- De ontwikkeling van Luttelgeest II betrof een sterk aanbodgerichte ontwikkeling die werd geïnitieerd vanuit de overheid. De huidige ontwikkeling is marktgedreven en vraaggestuurd (vanuit de telers);
- In de plannen voor Luttelgeest II is door de toenmalige initiatiefnemers met name gestuurd op duurzame, collectieve voorzieningen. Dit bleek uiteindelijk te grote financiële risico's voor de betrokken partijen met zich mee te brengen waardoor het project voortijdig is gestrand. Voor de nu voorgestelde plannen wordt de sturende houding van de gemeente losgelaten en wordt uitgegaan van de autonomie van de betrokken ondernemers, uiteraard binnen de wettelijke (milieu)normen.
- Van oudsher vormt het glastuinbouwgebied bij Luttelgeest een belangrijke productiegebied voor met name bloemen en planten. Dit was ook het vertrekpunt voor de plannen voor Luttelgeest II. In de huidige marktomstandigheden wordt met name vestiging van intensieve groenteteeltbedrijven verwacht.
- De schaal van de verwachte bedrijven verschilt behoorlijk. Ten tijde van de planvorming voor het project Luttelgeest II was de verwachte schaal van de bedrijven in de orde van grootte van 5 tot 10 ha. In de huidige situatie wordt uitgegaan van een schaalgrootte van 20 tot 60 ha per bedrijf.

Deze verschillen vergen een andere aanpak van de gebiedsontwikkeling.

Bij de bestemmingsplanherziening focust de gemeente Noordoostpolder op de volgende aspecten:

- Er moet ruimte zijn voor moderne, levensvatbare glastuinbouwbedrijven. De verkaveling wordt derhalve gestuurd vanuit de optimale kasmaat voor grootschalige groenteteelt (vanaf 10 ha per eenheid);
- Er moet een heldere scheiding komen tussen wonen en werken;

- De linten langs de wegen in het gebied moeten gevrijwaard worden van kassen. De waterbassins en warmtebuffers dienen bij voorkeur niet zichtbaar te zijn vanuit de openbare ruimte;
- Er moet sprake zijn van een robuuste waterstructuur; water wordt als een ordenend principe gebruikt;
- De gemeente overweegt om een beperkt aantal extra (tweede) bedrijfswoningen in het gebied toe te staan, mits de bedrijfseconomische noodzaak hiertoe kan worden aangetoond. Deze dienen in beginsel in de linten langs de Baarloseweg en de Baarlosedwarsweg te worden gerealiseerd;
- De gemeente wenst een verruiming van de goot- en nokhoogte van de kassen naar respectievelijk 8 en 11 meter te overwegen. Daarbij overweegt de gemeente om ten aanzien van de goot- en nokhoogte geen mogelijkheid tot ontheffing van 10% meer op te nemen;
 - De gemeente wenst een adequate oplossing voor transport en zuivering van afvalwater;
 - Er dient een passende ontsluitingsstructuur te worden gerealiseerd.

Behoefteraming

Als gevolg van de herstructurering van de glastuinbouw in Nederland zal tot 2010 landelijk een extra ruimtebehoefte voor glastuinbouw ontstaan van ruim 2.700 ha bruto. De provincie Flevoland handhaaft de concentratie van glastuinbouw in de gebieden bij Almere, Luttelgeest en Ens.

4 Wet- en regelgeving, beleid en besluitvorming

De voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationaal ruimtelijk beleid (Nota ruimte). Van belang voor dit MER zijn verder:

Omgevingsplan Flevoland, 2006

De landbouwsector verandert in een hoog tempo. Dit uit zich in schaalvergroting, een verschuiving van activiteiten, specialisatie en intensivering en verbreding van de bedrijfsvoering. De provincie wil de agrarische sector in haar verdere ontwikkeling faciliteren en ondersteunen, zodanig dat er een duurzame, vitale landbouwsector ontstaat en er meer mogelijkheden ontstaan voor de ontwikkeling van andere economische functies in het landelijk gebied. Hiernaast stelt het omgevingsplan doelen ten aanzien van duurzame energiebronnen. In het omgevingsplan is voorts de Ecologische Hoofdstructuur vastgelegd en worden cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke kwaliteiten beschreven.

Natuurbeschermingswet 1998

Indien de ontwikkeling van de glastuinbouw gevolgen kan hebben voor de beschermde gebieden De Wieden en De Weerribben (Natura-2000 gebieden), kan een vergunning nodig zijn op grond van de Natuurbeschermingswet. Mogelijke negatieve effecten dienen zoveel mogelijk te worden beperkt, zodat in elk geval significante negatieve effecten worden voorkomen.

Verdrag van Malta

Dit is een Europees verdrag over het veilig stellen archeologisch erfgoed. De afspraken zijn ook in de Nederlandse regelgeving verwerkt. Op grond hiervan zal het archeologisch erfgoed zo goed mogelijk moeten worden beschermd.

Wet op de archeologische monumentenzorg, 2007

Door middel van deze wet wordt voorzien in een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Woningwet, de Wet milieubeheer en de Ontgrondingenwet. Archeologische waarden/monumenten worden door middel van deze wet beschermd.

Nota Belvédère, beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting, 1999

In deze nota is de gehele Noordoostpolder aangewezen als 'Belvédère -gebied'. In de nota wordt de Noordoostpolder beschreven als een gebied met uitzonderlijke, universele betekenis. Het is een voorbeeld van een rationeel landschap uit de 20ste eeuw. Schokland is aangewezen als Werelderfgoed.

Archeologische beleidsadvieskaart gemeente Noordoostpolder

De gemeente beschikt over een gedetailleerde archeologische kaart. Op deze kaart is de archeologische verwachtingswaarde gedetailleerd weergegeven. Bekende archeologische waarnemingen zijn ook op de kaart weergegeven. De kaart heeft een koppeling met de aanlegvergunning.

Beleid ten aanzien van Water

Van belang voor het voorliggende MER zijn; Kaderrichtlijn Water, Waterbeleid 21ste eeuw, Nationaal Bestuursakkoord Water en het Waterbeheersplan van het Waterschap Zuiderzeeland.

Energie

Ten aanzien van Energie en CO₂ zijn de ontwikkelingen in het kader van de gezamenlijke ambitie van Stichting Natuur en Milieu en LTO glaskracht van belang. Zoals verwoord in het 'Actieplan voor een klimaatneutrale glastuinbouw'(mei 2007). Hiernaast heeft de provincie zijn doelstellingen verwoord in Strategische visie "Werk maken van duurzame energie". De gemeente heeft ook een eigen energiebeleid verwoord in het Milieuprogramma 2007.

Besluit glastuinbouw

Het Besluit glastuinbouw is sinds 1 april 2002 van kracht. Er zijn doelen gesteld voor het verbruik van energie, gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. De telers moeten het verbruik hiervan registreren. Ook voor de uitstraling van licht worden maatregelen geformuleerd. Het besluit wordt binnenkort aangepast voor licht. De Stichting Natuur en Milieu en LTO Glaskracht Nederland hebben afspraken gemaakt die worden opgenomen in de AMvB. Nieuwe bedrijven of bedrijven die beginnen met belichten moeten een bovenafscherming installeren die 95% van het licht afschermt. In de Staatscourant van 1 april 2008 (nr. 63) is dit Ontwerpbesluit wijziging Besluit glastuinbouw gepubliceerd.

Lucht

Ten aanzien van lucht is de Wet Luchtkwaliteit van belang.

Geluid

Ten aanzien van geluid is de Wet geluidshinder van belang.